



EkoŚwiat

**w celowych związkach gmin
PROEKOB w Bełżycach i Strefa Usług Komunalnych
w Kraśniku**

Lublin, grudzień 2023 r.



**Publikacja powstała w ramach realizacji projektu
współfinansowanego ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Lublinie oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NA ZADANIA Z ZAKRESU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ
w ramach PROGRAMU REGIONALNEGO WSPARCIA EDUKACJI
EKOLOGICZNEJ**

1. Cele i założenia projektu

Celem głównym projektu „EkoŚwiat w celowych związkach gmin PROEKOB w Bełżycach i Strefa Usług Komunalnych w Kraśniku” jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa 22 gmin skupionych w 2 związkach komunalnych: PROEKOB w Bełżycach i Strefa Usług Komunalnych w Kraśniku.

Edukacja ekologiczna skutkuje zmianą postaw i nawyków mieszkańców i może być narzędziem zwiększenia efektywności i zmniejszenia kosztów funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami. Doświadczenia wielu zachodnich państw pokazują, że współudział mieszkańców daje wymierne efekty w zakresie optymalizacji systemu. Po kilku latach funkcjonowania nowych zasad gospodarki odpadami obserwujemy, iż największym problemem jest niedostateczna selekcja odpadów u źródła – czyli w każdym gospodarstwie domowym.

W tym kontekście edukacja ekologiczna staje się koniecznością. Prowadzona w sposób systematyczny i uporządkowany, dostosowany do różnych grup odbiorców może zapewnić prawidłową selekcję u źródła, a nawet ograniczenie ogólnej masy odpadów.

Kluczowe efekty edukacji ekologicznej to:

1. ograniczenie masy odpadów wytwarzanych u źródła, przez gospodarstwa domowe,
2. wzrost jakości masy odpadów segregowanych,
3. ograniczenie masy odpadów zmieszanych,
4. poprawa jakości odzyskiwanych surowców wtórnych,
5. wzrost zaangażowania mieszkańców w działania związane z ochroną lokalnego środowiska,
6. kształtowanie pozytywnych zachowań i postaw konsumenckich.

2. Miejsce realizacji projektu

Działania projektowe były realizowane w następujących gminach:

- 1) Miasto. i Gmina Bełżce,
- 2) Gmina. Bychawa,
- 3) Gmina Chodel,
- 4) Gmina Jabłonna,
- 5) Gmina Jastków,
- 6) Gmina Józefów nad Wisłą,
- 7) Gmina Konopnica,
- 8) Gmina Krzczonów,
- 9) Gmina Łaziska,
- 10) Miasto Nałęczów,
- 11) Miasto Opole Lubelskie,
- 12) Miasto Poniatowa,
- 13) Gmina. Wojciechów,
- 14) Gmina Wysokie,
- 15) Gmina Zakrzew,
- 16) Gmina Dzierzkowice,
- 17) Gmina Kraśnik,
- 18) Miasto Kraśnik,
- 19) Gmina Strzyżewice,
- 20) Gmina Urzędów,
- 21) Gmina Wilkołaz,
- 22) Gmina Zakrzówek.

Powyższe gminy są położone w województwie lubelskim, w powiatach lubelskim, kraśnickim, opolskim oraz puławskim (gm. Nałęczów).

Poszczególne działania były skierowane instytucjonalnie do 22 Urzędów gmin wraz z jednostkami organizacyjnymi (w tym 119 szkół i przedszkoli (w tym oddziały przedszkolne w szkołach)).

3. Opis przedsięwzięć

a) warsztaty dla nauczycieli

W spotkaniu wzięli udział nauczyciele z ponad 119 szkół podstawowych i przedszkoli (w tym oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) z terenu objętego projektem. Przedstawiciele placówek bardzo chętnie uczestniczyli w zajęciach i niejednokrotnie przyjeżdżało więcej osób niż się spodziewaliśmy. W związku z powyższym zostało zorganizowane 4 spotkania warsztatowe (7.02.2023, 23.03.2023, 15.06.2023, 23.10.2023), każde po 4 godziny.



W spotkaniach łącznie wzięło udział 158 nauczycieli (potwierdzone listami obecności).



Był to czas na wspólną wymianę doświadczeń, podzielenie się wiedzą, ale były omawiane także, dotychczasowe akcje, najlepsze praktyki możliwe do wykorzystania lokalnie, potencjalne możliwe akcje środowiskowe i treści edukacyjne, które należy przekazać społeczeństwu. Zostały wypracowane scenariusze edukacyjne oraz pilotaże akcji.



b) seminaria dla urzędników

Działaniem równoległym, niezależnym od warsztatów był **cykl spotkań seminaryjnych dla urzędników** z 22 gmin. Odbiło się dwa seminaria (15.06.2023, 15.09.2023), w których wzięło udział 33 przedstawiciele urzędów gmin/ miast. (potwierdzone listą obecności). Tematyka seminariów dotyczyła m.in przygotowania dokumentów strategicznych (w tym metodologia tworzenia planów gospodarki niskoemisyjnej i przygotowanie bazowej inwentaryzacji emisji CO₂, wnioskowanie o decyzje środowiskowe, przygotowanie raportów oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych, procedura uzgadniania odstąpienia od przygotowania takich raportów z RDOŚ i PIS, przygotowanie formularzy OOŚ dla przedsięwzięć, przygotowanie projektów aplikacyjnych wraz ze studiami wykonalności dla projektów środowiskowych).



c) konkurs artystyczny

W trakcie warsztatów dla nauczycieli została zainicjowana formuła **konkursu artystycznego dla szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi**. Tematyka konkursu była szeroka, tzn. obejmująca

- a) Ochronę przyrody i krajobrazu,
- b) Ochronę bioróżnorodności ze szczególnym uwzględnieniem lokalnego środowiska przyrodniczego i więzi człowieka z naturą,
- c) Ochronę zasobów wodnych i racjonalnego gospodarowania wodą,
- d) Gospodarkę odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- e) Promocję postaw prośrodowiskowych,
- f) Podejmowanie decyzji konsumenckich z uwzględnieniem konieczności ochrony zasobów środowiska, g) Propagowanie kultury dbałości o środowisko w powiązaniu ze stylem zdrowego trybu życia,
- h) Popularyzację rolnictwa ekologicznego i upowszechniania zasad dobrej praktyki rolniczej.

Konkurs został przeprowadzony na dwóch obszarach: oddzielnie dla placówek oświatowych z terenu 15 gmin Celowego Związku Gmin PROEKOB i z terenu 7 gmin Strefy



Usług Komunalnych w Kraśniku (patronat honorowy objął Burmistrz Miasta Kraśnik – Pan Wojciech Wilk). Konkursy były realizowane w ścisłej współpracy z lokalnymi zakładami komunalnymi a mianowicie Zakładem Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach i Firmą EKOLAND POLSKA z Kraśnika.

Konkurs skierowany był do trzech grup wiekowych:

- a) przedszkolaki – praca plastyczna pt. „Moje ekologiczne przedszkole”
- b) uczniowie klas I – III – praca plastyczno – techniczna „Moja ekologiczna Mała Ojczyzna”.
- c) uczniowie klas IV – VIII – praca filmowa „Jestem EKO – bądź i TY”.

Założeniem konkursu było m.in. to, aby prace plastyczne i prace plastyczno – techniczne były wykonywane z jednolitego materiały, najlepiej z wykorzystaniem materiałów przeznaczonych

do recyklingu). Zdjęcia prac oraz pliki multimedialne są umieszczane na profilu projektu (Facebook) prowadzonym przez pracownika Fundacji).

W związku z bardzo dużym zainteresowaniem udziałem w konkursie zostały wprowadzone ograniczenia co do ilości składanych prac w gminach należących do Celowego Związku Gmin PROEKOP (jedna praca na jeden rodzaj konkursu, tzn. z placówki mogło być złożonych max 3 prace). W związku z powyższym w niektórych szkołach pierwszy etap konkursów rozgrywany był na etapie szkolnym/ przedszkolnym. I zostawała wybierana jedna, najlepsza praca na konkurs: „Moje ekologiczne przedszkole”, jedna na konkurs: „Moja ekologiczna Moja Ojczyzna”, oraz jedna praca na konkurs: „Jestem EKO bądź i TY”. W związku z powyższym Ilość osób biorących aktywny udział w konkursie był bardzo duży. Z powodu bardzo dużej ilości złożonych prac konkursowych wyboru najlepszych prac dokonała komisja konkursowa.

W ramach kosztów związanych z realizacją zadania zakupiono nagrody i upominki dla każdej zaangażowanej grupy przedszkolaków i uczniów ze szkół podstawowych i przedszkoli/oddziałów przedszkolnych. Każdy uczestnik konkursu i nauczyciel dostał ekologiczny upominek. Natomiast grupy, które zajęło odpowiednio I, II i III dostali komplet nagród w postaci gier, plansz edukacyjnych, koszy do segregacji odpadów oraz różnych pomocy dydaktycznych.



Na ostatnim etapie realizacji w konkursie wzięło udział:

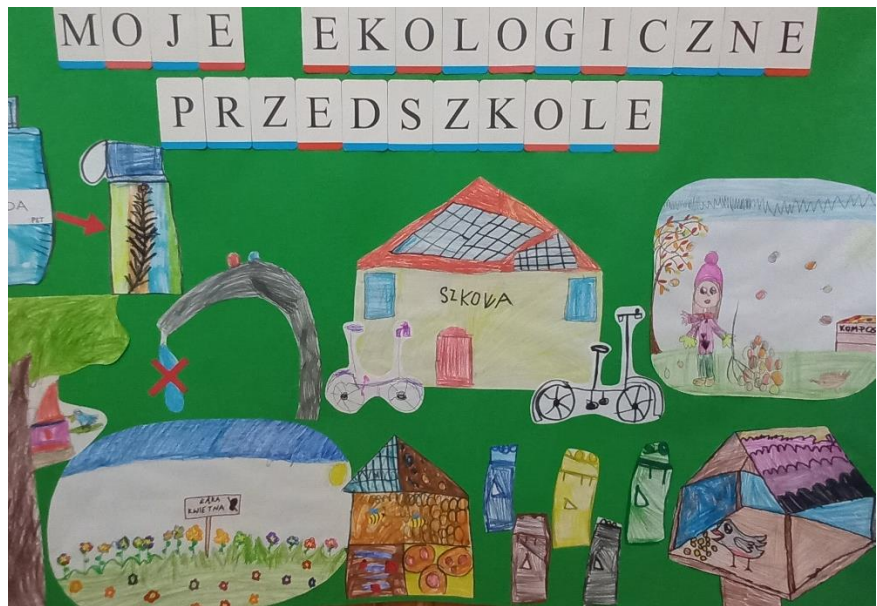
- 54 placówki oświatowe,
- 153 nauczycieli, którzy wspierali młodych ekologów w przygotowaniu prac,
- 1258 uczniów i przedszkolaków.

Łącznie zostało przygotowanych 108 niezwykle ciekawych i bardzo kreatywnych prac.

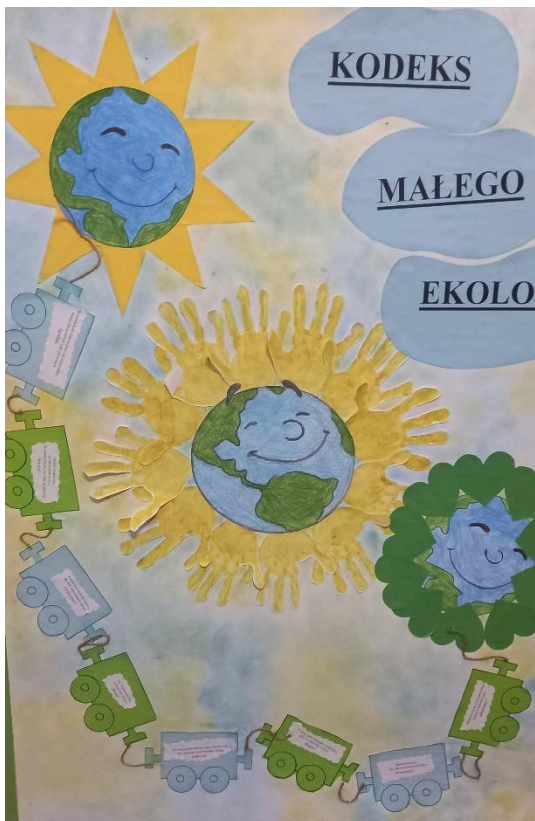
Nagrody dla przedszkoli i szkół zostały przekazane na konferencji podsumowującej, która odbyła się odpowiednio 27.11.2023r. i 30.11.2023r.

**Prezentacja najciekawszych prac złożonych
na konkurs artystyczny
pt. „Moje ekologiczne przedszkole”**









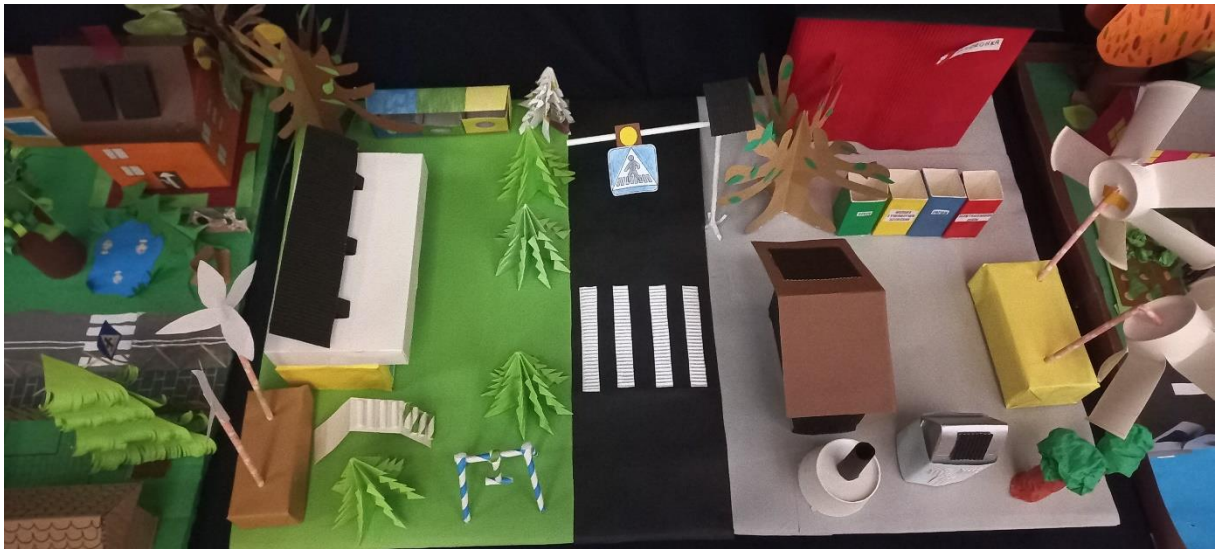
**Prezentacja najciekawszych prac złożonych
na konkurs artystyczny
pt. „Moja ekologiczna Mała Ojczyzna”.**















- a)
- b)
- c)

c) wydarzenie edukacyjne

– Akcja sprzątanania

Kolejnym zadaniem niezwykle angażującym społeczność lokalną było **wydarzenia edukacyjne** jakimi jest akcje sprzątanania świata w poszczególnych 22 gminach. Ze środków projektowych zostały zakupione i rozdane kamizelki, rękawiczki wykorzystywane przez ochotników biorących udział w akcji. Worki dostaliśmy gratis od Firmy FOL EKO Producent folii i opakowań. Każda gmina otrzymała komplet odpowiedni do zapotrzebowania (uzależniony od ilości chętnych osób w danej gminie/ miejscowości). Akcja była koordynowana przez wybranych 22 liderów – przede wszystkim przedstawicieli gmin i przedstawicieli związków komunalnych w każdej ze zgłoszonych i wybranych lokalizacji. Akcja prowadzona była w terminie marzec – kwiecień 2023r. Terminy akcji będą dowolnie ustalane od możliwości i gotowości poszczególnych gmin, grup społecznych, pałcówek. W akcji wzięło udział ponad 21 tys. mieszkańców gmin (tj. przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych i średnich, członkowie Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych, Kół Łowieckich, klubów seniora, sołtysi, pracownicy urzędów gmin/ miast oraz rodzice, dziadkowie i inni mieszkańcy).



Galeria zdjęć z Akcji Sprzątania





















d) konferencje podsumowujące realizację projektu i wręczenie nagród



Na zakończenie realizacji projektu zostały zorganizowane dwie **konferencja 28.11 (Kraśnik) i 30.11 (Bełżyce)** na której zostały dokładnie omówione poszczególne działania zrealizowane w ramach projektu, przedstawione prace konkursowe oraz wręczone nagrody, dyplomy, podziękowania przedstawicielom różnych grup społecznych (przedszkolakom, uczniom, nauczycielom, pracownikom gmin, rodzicom itd.).

Ponadto zostały mówione efekty wskaźnikowe projektu oraz rekomendacje i plany na przyszłość.



3. Scenariusze zajęć

W czasie warsztatów z nauczycielami zostało wypracowanych wiele pomysłów i inicjatyw na zrealizowanie ciekawych i innowacyjnych przedsięwzięć ekologicznych. Praca opierała się o wspólnie wypracowany schemat zajęć a mianowicie:

Sporządzenie scenariuszy lekcji wymaga wykonania następujących czynności:

1. podjęcie decyzji na temat tego, czego uczniowie mają się nauczyć, precyzyjne opisanie celów nauczania, sprawdzenie, co uczniowie już wiedzą,
2. określenie właściwej kolejności tematów i zadań,
3. przedstawienie metod nauczania, które powinny być użyte, aby uczniowie osiągnęli cele,
4. określenie zasad oraz kryteriów kontroli i oceny skuteczności kształcenia (stopnia realizacji celów).

Przy planowaniu lekcji można posłużyć się następującymi wskazówkami:

1. Dane ogólne: data, klasa, wiek uczniów, liczba uczniów, czas trwania lekcji, nauczany przedmiot.
2. Charakterystyka uczniów - dotychczasowa znajomość poruszanej tematyki, potrzeby, oczekiwania.
3. Cel ogólny: Dlaczego realizuję taki temat?
4. Cele operacyjne: Czego dokładnie uczniowie mają się nauczyć na tej lekcji?
5. Temat: O czym będzie mowa.
6. Zamierzona struktura lekcji - określenie ogniw i czasu ich trwania. Układ ogniw uzależniony jest od typu realizowanej lekcji.

PRZYKŁADOWY SCHEMAT LEKCJI:

TEMAT:

Cele ogólne:

Cele szczegółowe:

Metody i sposoby realizacji celów:

Praktyczne wskazówki

Przebieg zajęć

| Co wiemy? | Co chcielibyśmy wiedzieć? | Czego się nauczyliśmy? |
|-----------|---------------------------|------------------------|
| | | |

**Przykładowe scenariusz zajęć na przygotowanie
i przeprowadzenie tygodnia ekologicznego**

| TEMAT TYGODNIA: TO MY „MALI” EKOLODZY | | | | |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dzień/temat dnia | Część dnia/ obszary z podstawy programowej | Sposoby realizacji | Przewidywane osiągnięcia dziecka wraz z odniesieniami do podstawy programowej | Kompetencje kluczowe |
| Poniedziałek – „KODEKS „MALEGO” EKOLOGA | Zajęcia poranne I 5, 8; III 8, 9; | <ul style="list-style-type: none"> • Swobodna aktywność zabawowa dzieci. • Zabawa integracyjna „Kolorowe zadanie”. • Ćwiczenia poranne | <ul style="list-style-type: none"> ♦ bawi się zgodnie z innymi dziećmi ♦ wykonuje zadania ruchowe ♦ integruje się z grupą ♦ bierze aktywny udział w ćwiczeniach porannych | <p>1. W zakresie rozumienia i tworzenia informacji;</p> <p>2. Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych</p> |
| | Zajęcia główne I 5, 8; III 5, 8, 9; IV 5 | <ul style="list-style-type: none"> • „W kontakcie z naturą” – film dla dzieci https://www.youtube.com/watch?v=zleExE18fqQ • Zabawa ruchowa „Kwiaty rosną – kwiaty wędzną” • Słuchanie opowiadania Olgi Masiuk pt. „Co to jest ekologia?” • Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu (Co to jest ekologia? Co to jest | <ul style="list-style-type: none"> ♦ słucha uważnie tekstu ♦ odpowiada na pytania związane z tekstem ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy ♦ reaguje na sygnał dźwiękowy ♦ ćwiczy spostrzegawczość | |

| | | | | |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | <p>środowisko? Co dzieci zrobiły, aby zadbać o planetę? Co to znaczy segregować śmieci?).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film „Karolek i Kodeks małego Ekologa” YouTube • Kodeks „małego” ekologa – stworzenie kodeksu przyjaciół natury <p>Wyjście do ogrodu przedszkolnego, zwrócenie uwagi na czystość, zabawy w ogrodzie przedszkolnym</p> | <ul style="list-style-type: none"> ♦ uczestniczy aktywnie w zabawach ruchowych ♦ wykonuje zadanie zgodnie z instrukcją ♦ wymienia zasady zachowania ♦ wymienia zasady dbania o zwierzęta i rośliny ♦ korzysta bezpiecznie ze sprzętu terenowego | |
| | <p>Zajęcia popołudniowe</p> <p>I 5; IV 19</p> | <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zabawa orientacyjno-porządkowa „Ptaszki do gniazd”. • Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań | <ul style="list-style-type: none"> ♦ uczestniczy w zabawach ruchowych ♦ relaksuje się w ciszy | |
| <p>Wtorek</p> <p>JESTEŚMY ODPOWIEDZIALNI - UMIEM SEGREGOWAĆ</p> | <p>Zajęcia poranne</p> <p>I 5, 8; III 5, 9, 8; IV 7</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Swobodna aktywność zabawowa dzieci. • Zabawy dźwiękonaśladowcze • Ćwiczenia poranne | <ul style="list-style-type: none"> ♦ nawiązuje relacje rówieśnicze ♦ potrafi naśladować dźwięk ♦ jest sprawne ruchowo | <p>1. W zakresie rozumienia i tworzenia informacji;</p> <p>2. Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych</p> |
| | <p>Zajęcia główne</p> <p>I 5, 8; II 11; III 5, 8, 9; IV 1, 2, 5, 11</p> | <ul style="list-style-type: none"> • „Segreguj śmieci, co, gdzie i po co wyrzucamy” – film (ze strony Kubusiowi przyjaciele natury – dla nauczyciela - pobierz). • „Góra śmieci” - nauczyciel prezentuje dzieciom pudełko pełne różnego rodzaju czystych odpadów. Dobrze, żeby znalazły | <ul style="list-style-type: none"> ♦ Rozumie konieczność sortowania odpadów wytwarzanych przez człowieka ♦ Dowiaduje się o działaniach ludzi | |

| | | | | |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | <p>się wśród nich: słoiki, plastikowe opakowania po jogurtach, butelki, jednostronnie zadrukowane kartki papieru, gazety itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa „Rzut do celu” • Rozmowa o tym kto i jakie śmieci produkuje. Segregacja zebranych odpadów. • „Recyklingowa orkiestra” – wykonanie z plastikowych butelek instrumentów. <p>Zabawy w ogrodzie przedszkolnym lub spacer po najbliższej okolicy.</p> | <p>zmierzających do ochrony przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Bierze czynny udział w akcjach propagujących idee ekologiczne ♦ Uważnie słucha i ogląda film ♦ Samodzielnie wykonuje instrument muzyczny ♦ Odpowiada na pytania ♦ uczestniczy w organizowanych zabawach ruchowych ♦ korzysta bezpiecznie ze sprzętu terenowego ♦ przestrzega reguł zabawy | |
| | <p>Zajęcia popołudniowe</p> <p>I 5; III 8, 9</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Piosenka „Świat w naszych rękach - Zozi” z wykorzystaniem zrobionych przez dzieci instrumentów ” • Zdobyć przez dzieci odznaki „Odpowiedzialność” – nawiązanie do zajęć o segregacji | <ul style="list-style-type: none"> ♦ uczestniczy w zabawie przy piosence ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy | |
| <p>Środa POMAGAMY PRZYRODZIE</p> | <p>Zajęcia poranne</p> <p>I 5, 8; III 8, 9;</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Swobodna aktywność zabawowa dzieci. • Czyj to głos? • Ćwiczenia poranne | <ul style="list-style-type: none"> ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy ♦ integruje się z grupą ♦ bierze aktywny udział w ćwiczeniach porannych | <p>1. W zakresie rozumienia i tworzenia informacji;</p> <p>2. Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk</p> |

| | | | | |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| | <p>Zajęcia główne</p> <p>I 5, 8, 9; II 9, 11; III 1, 8, 9; IV 1, 2, 5, 18</p> | <ul style="list-style-type: none"> • „O kominie który przestał dymić” – wysłuchanie opowiadania O. Syrowatki z wykorzystaniem ilustracji. Rozmowa nt. treści tekstu. • Zabawa przy piosence „Przyrodzie pomagamy”, nauka refrenu piosenki https://kubus.pl/bajka/przyrodzie-pomagamy/ • <i>Czysta woda</i> – doświadczenie i obserwacja. Oglądanie słoików z wodą zanieczyszczoną piaskiem, ziemią. Filtrowanie wody – na pustych słoikach z gazą lub sitkiem nauczyciel umieszcza watę, przez którą dzieci będą filtrować zanieczyszczoną wodę. Dzieci leją zanieczyszczoną wodę na filtry. Oglądają przefiltrowaną wodę oraz filtry. • Zabawa ruchowa przy wybranej muzyce <p>Zabawy w ogrodzie przedszkolnym lub wyjście na spacer.</p> | <ul style="list-style-type: none"> ♦ Uważnie słucha utworu ♦ Rozumie znaczenie wody w życiu człowieka, roślin i zwierząt ♦ dokonuje obserwacji wody i określa jej stopień zabrudzenia ♦ rozumie konieczność oszczędzania wody w naszym codziennym życiu ♦ uczestniczy w zabawie przy piosence ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy ♦ korzysta bezpiecznie ze sprzętu terenowego ♦ przestrzega reguł zabawy | |
| | <p>Zajęcia popołudniowe</p> <p>II 11; III 7, 8, 9; IV</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa dydaktyczna w małych zespołach (4 grupy) – układanie obrazka z części - las, kwiaty, woda, owoce. • Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań • Warsztaty | <ul style="list-style-type: none"> ♦ Aktywnie uczestniczy w warsztatach ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy ♦ bawi się zgodnie z innymi dziećmi | |

| | | | | |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Czwartek - ZDROWY STYL ŻYCIA | Zajęcia poranne I 5, 8; III 8, 9; | <ul style="list-style-type: none"> • Swobodna aktywność zabawowa dzieci. • Zabawa słuchowa z elementem ruchu. • Ćwiczenia poranne | <ul style="list-style-type: none"> ♦ bawi się zgodnie z innymi dziećmi ♦ bierze aktywny udział w ćwiczeniach porannych | 1. W zakresie rozumienia i tworzenia informacji; 2. Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych |
| | Zajęcia główne I 5, 8, 9; II 7; III 8, 9; IV 12 | <ul style="list-style-type: none"> • „Dbaj o ruch i odżywianie bo bieganie i skakanie to energii wyzwala” – film o zdrowym stylu życia (ze strony Kubusiowi przyjaciele natury – dla nauczyciela - pobierz). • Zabawa ruchowa „Rób to co ja” • „Zdrowe memory”. Dzieci po kolei odkrywają obrazki na odwrocie których znajdują się produkty żywieniowe oraz zabawy sportowe. Dzieci poszukują par na zasadzie gry memory. Które dziecko odnajdzie parę decyduje czy produkty na jego kartach są zdrowe czy też nie i odkłada je odpowiednio do buzi uśmiechniętej lub smutnej. • Piosenka „Ćwiczenia” – zabawa przy piosence razem z misiem https://kubus.pl/bajka/cwiczenia-2/ <p>Zabawy w ogrodzie przedszkolnym lub wyjście na spacer.</p> | <ul style="list-style-type: none"> ♦ Odpowiada na pytania ♦ uczestniczy w organizowanych zabawach ruchowych ♦ samodzielnie wykonuje zadanie ♦ wie dlaczego należy się zdrowo odżywiać ♦ wyjaśnia do czego potrzebujemy ruchu ♦ uzasadnia dlaczego ruch jest potrzebny ♦ wymienia sposoby jak można się ruszać ♦ projektuje własne ćwiczenia podczas zabawy ♦ korzysta bezpiecznie ze sprzętu terenowego ♦ przestrzega reguł zabawy | |

| | | | | |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | Zajęcia popołudniowe I 5, 8, 9; III 8, 9 | <ul style="list-style-type: none"> • Zabawy kostką ruchu • Zdobyć przez dzieci odznaki „Zwinność” – nawiązanie do zajęć o zdrowym stylu życia • Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań • Warsztaty | <ul style="list-style-type: none"> ♦ uczestniczy w zabawach ruchowych ♦ przestrzega ustalonych zasad | |
| Piątek - JUŻ WSZYSTKO WIEMY | Zajęcia poranne I 5, 8; III 8, 9; | <ul style="list-style-type: none"> • Swobodna aktywność zabawowa dzieci. • Zabawa z czworakowaniem „Czworakowy slalom”. • Ćwiczenia poranne | <ul style="list-style-type: none"> ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy ♦ bawi się zgodnie z innymi dziećmi | 1. W zakresie rozumienia i tworzenia informacji; 2. Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych |
| | Zajęcia główne I 5, 8; II 1, 2, 9; III 1, 8, 9; IV 2, 5, 18 | <ul style="list-style-type: none"> • Konkurs – podsumowanie zdobytych wiadomości i umiejętności podczas zajęć i zabaw • Wręczenie dyplomów • Zabawa ruchowa przy wybranej muzyce • Ślubowanie <p>Kocham ptaki, zielen, drzewa, Wiem, jak o przyrodę dbać trzeba. nie będę łamał gałęzi rozpalać ognisk w lesie nie będę rzucać śmieci zwierzętom krzywdy nie zrobię nie zabrudzę wody bo jestem PRZYJACIELEM PRZYRODY.</p> | <ul style="list-style-type: none"> ♦ integruje się z grupą ♦ przestrzega ustalonych zasad ♦ bierze aktywny udział w quizie ♦ korzysta bezpiecznie ze sprzętu terenowego ♦ przestrzega reguł zabawy | |

| | | | | |
|--|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| | | Zabawy w ogrodzie przedszkolnym lub wyjście na spacer. | | |
| | Zajęcia popołudniowe I 5; III 8, 9; IV 19 | <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa bieżna „Ruszaj – stój!”. • Oglądanie bajki „Witaminki” • Zabawy w kącikach zainteresowań. • Warsztaty | <ul style="list-style-type: none"> ♦ bawi się zgodnie z innymi dziećmi ♦ czerpie radość ze wspólnej zabawy | |

PROPOZYCJE ZAJĘĆ I ZABAW DO DOWOLNEJ REALIZACJI I INTERPRETACJI W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH WIEKOWYCH – 4 latki, 5 latki, 6 latki

1. We wrześniu uczymy piosenki „Świat w naszych rękach - Zozi”
2. Prace plastyczne dowolną techniką, dowolny format o EKOLOGII – 4 latki, 5 latki, 6 latki (wystawa na PIKNIKU)
3. Na zajęciach robimy zdjęcia w poszczególnych grupach – każdy dzień 15 zdjęć z 3 grup
4. Warsztaty (po 2 przedszkola jednego dnia)
5. Zbieramy gazety
6. Zbieramy małe butelki plastikowe po wodzie
7. Przy stacjach każdy n-l ma pieczętkę
8. Małe dyplomy po quizie – piątek

SOBOTA

PROGRAM PIKNIKU EKOLOGICZNEGO - plakat

1. Uroczyste otwarcie, powitanie uczestników oraz gości
2. Stoiska ekologiczno – edukacyjne
3. Występy (piosenki, taniec – jakieś zespoły z CKiP)
4. Zabawy dla najmłodszych (dmuchańce, malowanie twarzy, animacje)
5. Konkurencje dla dzieci 6 letnich
 - I – Quiz (pytania dla dzieci) – losowanie

II – Tor przeszkód (3, 4 trasy: slalom, skoki na skakance)

III – Rzut do celu (3, 4 stanowiska: kosze na plastik i papier, z papieru dziecko robi kulkę – rzut do odpowiedniego kosza, mała butelka po wodzie – rzut do odpowiedniego kosza)

PO KAŻDEJ KONKURENCJI – stempelek na rękę – na tej podstawie rodzina otrzymuje upominek od EKOLANDU

6. Wystawa prac plastycznych i Kodeksów

7. Stoisko z wyrobami ekologicznymi

- Po zakończonych konkurencjach wszyscy wracają pod scenę
- Dzieci śpiewają piosenkę „Świat w naszych rękach - Zozi”
- Ślubowanie
Kocham ptaki, zielen, drzewa,
Wiem, jak o przyrodę dbać trzeba.
nie będę łamał gałęzi
rozpalać ognisk w lesie
nie będę rzucać śmieci
zwierzętom krzywdy nie zrobię
nie zabrudzę wody
bo jestem PRZYJACIELEM PRZYRODY.
- Medale dla dzieci z „0”

PRZYKŁADY – KODEKS (obrazki) - poniedziałek

- Segreguję śmieci
- Dbam o przyrodę
- Oszczędzam wodę
- Oszczędzam energię
- Nie marnuję jedzenia
- Używam toreb wielorazowych

O kominie, który przestał dymić.

W pewnym mieście stał fabryczny komin. Od lat jego dym kłębił się nad miastem i snuł się po ulicach. Przedzierał się przez okna do domów, szkodząc mieszkańcom a zwłaszcza dzieciom. Zdarzały się takie dni, że czarne chmury wisiały nad miastem i nawet wiatr nie miał siły ich przegonić.

Pewnego dnia stało się coś dziwnego. Komin zaczął kasnąć, krztusić się, nie mógł oddychać. Wyrzucał snopy iskier i kłęby sadzy. Chwiał się i bez przerwy trzęsły nim dreszcze. Wszystko wskazywało na to, że komin jest chory. Poszedł do najbliższego lekarza.

Pan doktor troskliwie go zbadał, opukał, osłuchał.

- Oj, pan chyba dużo dymi i kurzy.

- To prawda. Przez całe życie nic innego nie robię tylko wypuszczam z siebie dym, panie doktorze. Co mogę robić skoro, jestem fabrycznym kominem.

- Proszę zakasnąć.

Komin nie dał się dwa razy prosić i zakasnął tak, że aż zadrzały szyby w oknach.

- Stwierdzam ostre zapalenie oskrzeli i zalecam natychmiastowe zaprzestanie dymienia, wypuszczania iskier i sadzy.

- To co mam robić, panie doktorze?

- Co pan ma robić? Na początek płukanie gardła. To przyniesie pewną ulgę. Nade wszystko jednak potrzebuje pan świeżego powietrza! Radzę przenieść się tam, gdzie pola, łąki i lasy zielone. Gdzie się swobodnie oddycha czystym powietrzem. Musi pan całkowicie zapomnieć o zatruciu powietrza sobie i innym.

Komin fabryczny wziął sobie do serca rady lekarza. Bez żalu opuścił miasto i przeniósł się na wieś. Tam zapomniał o chorobie i z przyjemnością wciągał w płuca pachnące lasem i łąką powietrze. A i mieszkańcy miasta mogli nareszcie spokojnie odetchnąć.

4. Przykłady Dobrych praktyk.

Wiele placówek z terenu gmin Związków realizuje przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i szeroko pojętej ochrony środowiska. Są to niezwykle ciekawe i bardzo innowacyjne przedsięwzięcia. Byłoby bardzo trudno zaprezentować działania wszystkich placówek zatem zostało wybrane tylko kilka i przedstawione w formie artykułów prasowych.

Szkoła Podstawowa w Babinie

Babin 147 24-200 Bełżyce

Tel. (81) 517-23-68

szkolababin@gazeta.pl



Kącik do segregowania odpadów

Fot. Szkoła Podstawowa w Babinie

Oglądanie filmów edukacyjnych

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Babinie pod kierunkiem nauczycieli podjęli w listopadzie różnorakie działania z zakresu edukacji ekologicznej. Bardzo pomocne w nauce oraz utrwalaniu prawidłowych nawyków ekologicznych były kosze do segregacji śmieci przekazane szkole przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach.

Podczas przeprowadzonych zajęć związanych z edukacją ekologiczną nauczyciele, w celu kształtowania właściwych zachowań ekologicznych wśród uczniów, podjęli wiele ciekawych działań.



Na szkolnym korytarzu zostały wystawione kosze do segregacji śmieci otrzymane od Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach. Nad kosztami nauczyciele umieścili informacje o tym, jak należy z nich korzystać i jakie są zasady segregowania odpadów. Dodatkowo umieszczono karty zachęcające do segregacji śmieci.



Uczniowie z klasy 1 obejrzeni film pt.: „Segregacja śmieci - Recykling odpadów - Śmieciarki - Bajka edukacyjna dla dzieci – Ekologia”. Wiadomości zdobyte podczas oglądania bajki edukacyjnej utrwaliły dzieciom zasady prawidłowej segregacji oraz tego co dzieje się dalej z odpadami i na co można je przerobić. Dzięki temu dzieci chętniej segregują odpady do koszy znajdujących się na holu szkoły, ponieważ mają pełną świadomość, iż przyczyniają się do ochrony naszego środowiska.





Uczniowie chętnie uczestniczą w działaniach ekologicznych

Fot. Szkoła Podstawowa w Babinie



Uczniowie z klasy 3 wzięli udział w programie „Eksperymentarium – Recykling”. Dzieci podczas realizacji programu angażowały się w wykonywanie ćwiczeń interaktywnych doskonalących poprawną segregację śmieci. Dzięki takim zajęciom edukacyjnym uczniowie nie mają problemu z segregowaniem codziennych odpadów do koszy, które znajdują się na holu szkoły.



Uczniowie klasy IV na lekcji godziny wychowawczej poznali zasady segregacji odpadów oglądając film „Segregacja śmieci - Recykling odpadów”. Uczniowie dowiedzieli się między innymi o tym, co można wrzucać do poszczególnych pojemników, tak aby świadomie przyczynić się do ochrony środowiska. Uczniowie wiedzą, że aby chronić naszą planetę, warto podjąć się wyzwania segregacji.



Klasa piąta i szósta, w ramach zadań ekologicznych, szczegółowo przeanalizowała na zajęciach z wychowawcą zasady segregacji śmieci. Korzystając z serwisu www.woss.pl przypomniała sobie, jakich produktów nie możemy umieszczać w oznakowanych pojemnikach, jakie śmieci nie podlegają recyklingowi i które odpady należy dostarczać do PSZOK. Kolejnym zadaniem uczniów było wykorzystanie tej wiedzy w praktyce i segregacja śmieci.

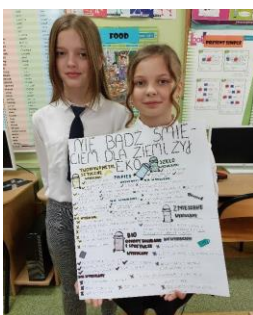


Klasa 8 w ramach realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej obejrzała film przesłany przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach, na temat działań prowadzonych w kierunku ekologii na terenie gminy Bełżyce. Dodatkowo, wykonała plakat zachęcający do dbania o ekologię. Dzięki podjętym działaniom uczniowie klasy 8 bezbłędnie segregują odpady na terenie szkoły do przeznaczonych do tego koszy.



Praktyczne działania ekologiczne

W ramach edukacji ekologicznej we współpracy z zakładem zagospodarowania odpadami komunalnymi w bełżycach uczniowie obejrzała film edukacyjny „odpady-segregacja śmieci, recykling...” Oraz wykonali plakaty informujące jak prawidłowo segregować śmieci.



Po przeanalizowaniu wszystkich działań podjętych w ramach edukacji ekologicznej w Szkole Podstawowej w Babinie można jednoznacznie stwierdzić, że przyczyniły się one do zwiększenia świadomości młodych ludzi dotyczącej istoty dbania o naszą planetę. Uczniowie mieli szansę dostrzec jak odpowiedzialne segregowanie śmieci może korzystnie wpłynąć na ochronę środowiska.



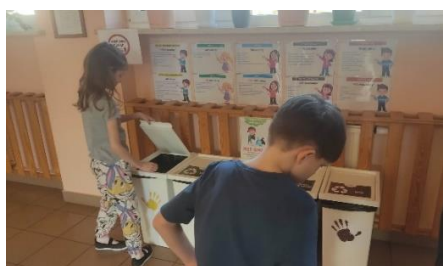
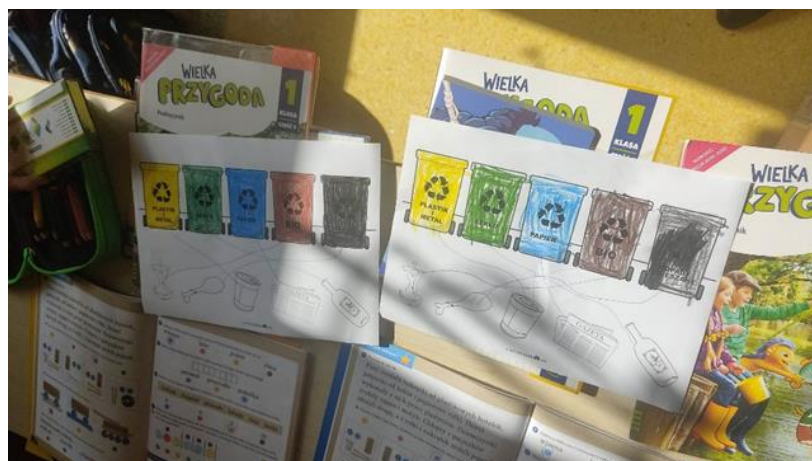
Praktyka czyni mistrza – urwalanie wiadomosci dotyczacych zasad segregowania odpadów

Fot. Szkoła Podstawowa w Babinie



Uczniowie klasy I w ramach zajęć z zakresu edukacji ekologicznej najpierw przypomnieli sobie zasady segregacji odpadów, następnie

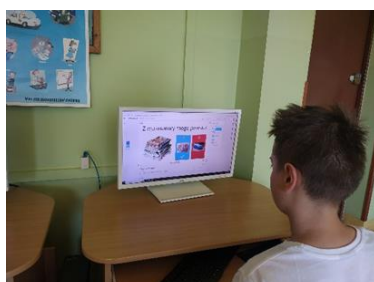
wykorzystując przekazane przez Zakład Zagospodarowania Odpadami Komunalnymi kosze, podjęła się przeprowadzenia segregacji zebranych śmieci. Ta lekcja przyniosła dzieciom wiele radości, ale również była ciekawym utrwaleniem poznanych wcześniej zasad segregacji odpadów.



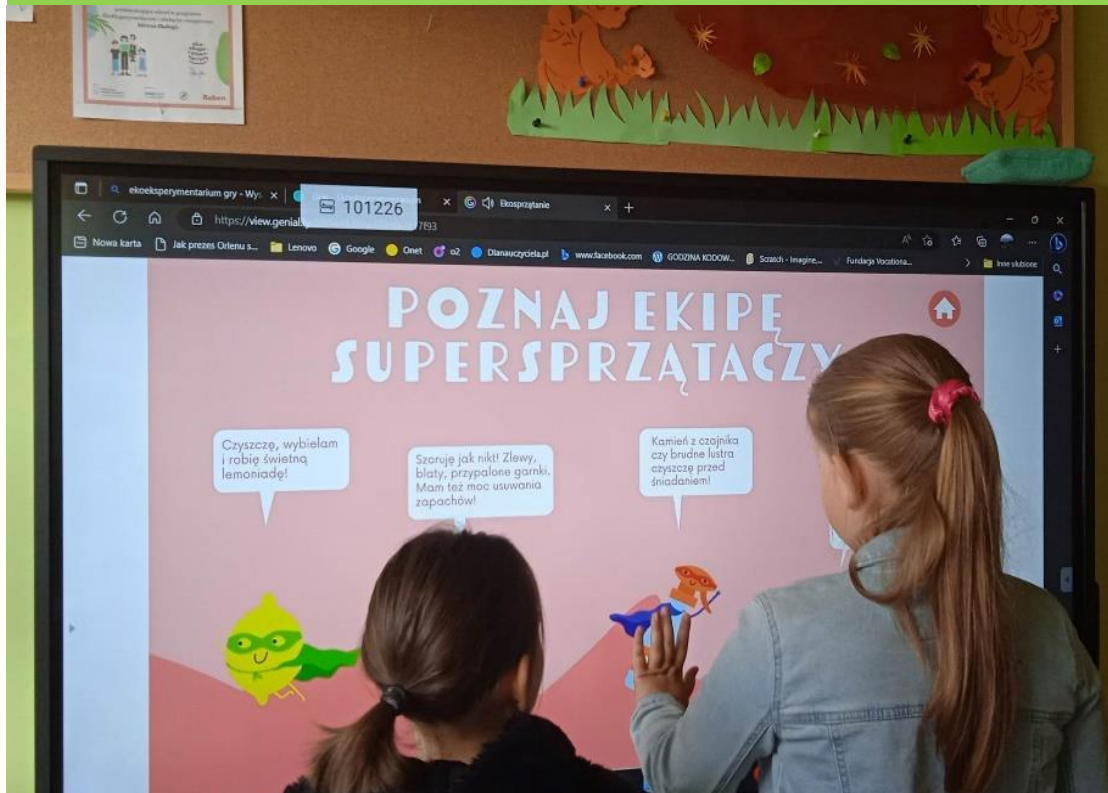
**Kiedy śmieci
posegregujesz od
razu lepiej się
poczujesz 😊**



Uczniowie klasy IV na lekcji godziny wychowawczej sprawdzali swój zakres wiedzy na temat segregacji i recyklingu odpadów, korzystając z dostępnych stron internetowych.



Część z pytań była dla uczniów ciekawym zaskoczeniem, dzięki któremu poszerzyli wiadomości o ochronie środowiska. Uczniowie wiedzą, że segregacja i recykling mają ogromny wpływ na kondycję naszej planety.



SUPERSPRZĄTACZE działają



Uczniowie klasy VIII podczas zajęć lekcji wychowawczej rozwiązywali quiz z wiedzy o ekologii oraz wykonali robota z surowców wtórnych.



Uczniowie klasy III wzięli udział w następujących przedsięwzięciach:

1. Program „Ekoeksperymentarium” – „Recykling” oraz Energia i zasoby - gra - ćwiczenia interaktywne doskonalące poprawną segregację odpadów.



2. Groźne śmieci – ćwiczenia praktyczne z segregacji śmieci, praca z kartami pracy.



3. Wyjaśnianie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby dla organizmów żywych.

4. Wykonanie gazetki na Dzień Ziemi.



5. Gra w segregację. Kolorowanie kostki do gry kolorami pojemników na odpady. Wycinanie i sklejanie kostki. Gra w segregację (wpisywanie do tabeli odpady wrzucane do wylosowanego pojemnika).
6. Wykonanie z odpadów zajęczka wielkanocnego.



Praca uczniów nie tylko służyła utwaleniu wiadomości dotyczących recyklingu, ale także uczyła współpracy. Efekt był zaskakujący.



Uczniowie z klasy 5 i 6 na zajęciach z wychowawczynią utrwaliли sobie zasady segregowania śmieci. Doskonale wiedzą co należy a czego nie można umieszczać w pojemnikach poszczególnych kolorów oraz jakie odpady dostarczamy do PSZOK. Na zakończenie zajęć w obu klasach przeprowadzono quiz sprawdzający wiedzę dotyczącą segregowania odpadów. Wyłonił on prawdziwych mistrzów, którzy bezbłędnie poradzili sobie ze wszystkimi pytaniami. Są to: Amelia z klasy 6 i Kiril z klasy 5.



Po przeanalizowaniu wszystkich działań podjętych w ramach edukacji ekologicznej w Szkole Podstawowej w Babinie można jednoznacznie stwierdzić, że przyczyniły się one do zwiększenia świadomości młodych ludzi dotyczącej istoty dbania o naszą planetę. Uczniowie mieli szansę dostrzec jak odpowiedzialne segregowanie śmieci może korzystnie wpłynąć na ochronę środowiska. Zrozumieli, że niewielkie działania i przynoszą wielkie efekty.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Beżycach

ul. Ks. Bpa. T. Wilczyńskiego 62
24 - 200 Beżyce

Tel. (81) 517-24-00

e-mali: s1@belzyce.edu.pl



Obchody z okazji Dnia Ziemi

Fot. Szkoła Podstawowa nr 1 w Beżycach

22 kwietnia 2023r. w ramach obchodów Światowego Dnia Ziemi, którego celem jest zwrócenie uwagi na kwestie ochrony środowiska naturalnego, prawidłowej segregacji odpadów oraz promowanie zachowań proekologicznych odbyły się w Szkole Podstawowej nr 1 w Beżycach różnorodne działania.

Obchody Dnia Ziemi mają na celu rozbudzenie zainteresowania otaczającym nas światem i jego problemami ekologicznymi, kształtowaniem postaw proekologicznych u młodego pokolenia oraz rozbudzeniem poczucia odpowiedzialności za stan środowiska, a co za tym idzie za stan naszej planety Ziemi.



W związku z tym uczniowie klasy 6 „c” i 7 „a” przygotowali część artystyczną, która została zaprezentowana społeczności szkolnej w poniedziałek 24.04.2023 r.

Podczas uroczystych obchodów Dnia Ziemi w naszej szkole został też rozstrzygnięty konkurs literacki o tematyce ekologicznej „Dzień Ziemi”. Zadanie konkursowe polegało na napisaniu wiersza.



**Ziemi - nie chcemy abyś była
zniszczona,
Chcemy żebyś była cała zielona,
Więc przysięgę Ci składamy,
Że zniszczyć Ciebie nie damy!**

**W czasie występu prezentowane
były różnorodne hasła ekologiczne
przygotowane przez młodzież.**



W związku z obchodami Dnia Ziemi w Szkole Podstawowej nr 1 odbyły się jeszcze inne działania związane z tym świętem: audycja oraz piosenki w szkolnym radiowęzle, prezentacja multimedialna wyświetlana na szkolnym korytarzu, tematyczna gazetka.



Młodzi świadomi ekolodzy 😊

Fot. Szkoła Podstawowa nr 1 w Bełżycach



Z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi uczniowie klasy 0 „c” i I „b” zaprezentowali uczniom z klas 0-3 przedstawienie ekologiczne pt. „Moja Ziemia”, w którym poruszyli ważne kwestie dotyczące ochrony naszej planety.

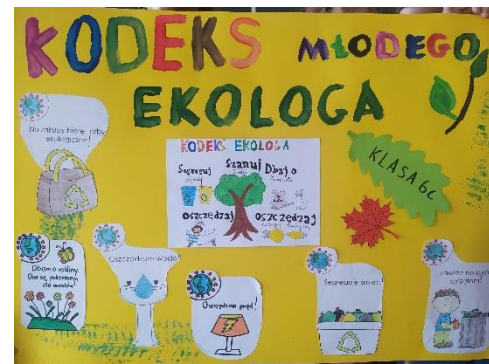


Najmłodszy uczniowie naszej szkoły wzięli również udział w konkursie plastycznym „Eko Moda”, laureaci zostali nagrodzeni za swoje prace oraz mieli okazję zaprezentować kreacje w ekologicznym pokazie mody. Bardzo dziękujemy Rodzicom za pomoc w przygotowaniu naszych uczniów.



Kodeks młodego ekologa

Uczniowie na początku roku szkolnego przygotowali spis zasad jakimi będą się posługiwali, aby być świadomymi i odpowiedzialnymi młodymi ekologami



Wiersz ekologiczny



Hasła ekologiczne



Sprzątanie Gminy



Młodzi i starsi uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1, bardzo chętnie włączyli się w akcję sprzątania.



Szkoła Podstawowa nr 2 im. Królowej Jadwigi w Bełżycach

ul. Tadeusza Kościuszki 148
24 - 200 Bełżyce

Tel. (81) 517-23-12

e-mali: zs2belzyce@wp.pl



Kącik do segregowania odpadów i kodeksy młodego ekologa

Na górnym korytarzu szkoły powstał kącik ekologiczny, w którym ustawiono kosze do segregacji odpadów z instrukcją jak prawidłowo je segregować.



Ponadto w każdej klasie na zajęciach z wychowawcą zostały stworzone klasowe kodeksy ekologa, które zamieszczono na gazetkach klasowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na segregację odpadów.



Kodeksy zawierają podstawowe zasady postępowania młodego ekologa. Zawierają

- m.in. takie punkty jak:
- ✓ Segreguj odpady,
 - ✓ Oszczędzaj wodę,
 - ✓ Oszczędzaj energię elektryczną,
 - ✓ Dbaj o zwierzęta,
 - ✓ Dbaj o planetę
 - ✓ Nie zanieczyszczaj środowiska
 - ✓ Szanuj zieleni.



Fot. Szkoła Podstawowa nr 2 w Bełżycach

Zajęcia edukacyjne w świetlicy szkolnej

Kształtowanie prawidłowych postaw ekologicznych to kluczowy element projektu w którym uczestniczą uczniowie zajęć świetlicowych. Uczniowie podczas kilku dni zajęć wykonywali różne prace wykorzystując do tego materiały przeznaczone do recyklingu.





22 kwietnia – Dzień Ziemi

Fot. Szkoła Podstawowa nr 2 w Bełżycach

22 kwietnia 2023 roku w szkole świętowano Dzień Ziemi. Przez cały tydzień prowadzone były działania proekologiczne. Jednym z zadań był szkolny konkurs wiedzy o segregacji odpadów dla uczniów klas IV-VI w aplikacji KAHOOT.



??? co można tutaj napisać



Natomiast uczniowie klas młodszych wykonali zabawki ekologiczne, czyli „coś z niczego.”



Zdrowe i smaczne warsztaty

W kwietniu była zabawa, dużo się działo...

Takimi słowami można podsumować zajęcia prowadzone w ramach projektu edukacyjnego „Gramy zmysłami”, które odbyły się 03.04.2023r. w klasie II. To już kolejne działania, które tym razem oparte były o ćwiczenia i zadania usprawniające: wzrok, słuch i smak.



Nauczyciele wspólnie z dziećmi bawili się w wielkanocne kodowanie, zagadki słuchowe- rozpoznawanie znajomych odgłosów z domu i ulicy oraz zagadki smakowe „Co to za owoc/warzywo”.



Punktem kulminacyjnym spotkania była degustacja przyniesionych przez dzieci warzyw i owoców pełnych witaminek.



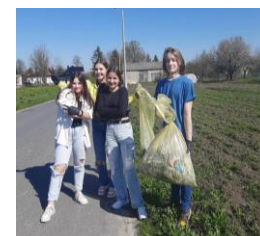
Sprzątanie Gminy

1 kwietnia wyposażeni w worki i



rękawiczki szkoła włączyła się w akcję: „Sprzątanie gminy z ZZOKiem”

oraz #SprzątamyDlaPolski. Uczniowie wraz z nauczycielami wyruszyli w teren i posprzątałyśmy najbliższą okolicę.





Edukacja ekologiczna w oddziale przedszkolnym

Fot. Szkoła Podstawowa nr 1 w
Bełżycach

Przedokolaki z grupy 5-latków z Oddziału Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Królowej Jadwigi wraz z wychowawczynią p. Martyną Rybak z wielkim zaangażowaniem podjęły działania proekologiczne we współpracy z ZZOK w Bełżycach.



Przedokolaki wspólnie ustaliły i sporządziły kodeks pożądanych zachowań ekologicznych. Kodeks został powieszony w sali przedszkolnej i towarzyszył dzieciom od października aż do końca roku szkolnego. Dzięki temu przedokolaki utrwaliły odpowiednie zachowania.

Dostarczone przez ZZOK pojemniki na odpady stanowiły bardzo ważny element edukacji. Zostały one ustawione w sali przedszkolnej, dzięki czemu dzieci miały do nich dostęp na co dzień.



Poprzez stałą segregację nauczyły się podziału odpadów, a także dogłębnie utrwaliły go dzięki codziennej segregacji.

Przedokolaki obejrzały także wiele filmów edukacyjnych o tematyce proekologicznej, głównie dotyczących segregacji odpadów, ich wykorzystania oraz recyklingu.



Z przyniesionych przez dzieci opakowań stworzyły ciekawe "Ekołudki", a z niewielkich pudełek po produktach zbudowały wspólna makietę zimowego miasta..

Warsztaty ekologiczne MY O ZIEMIĘ DBAMY BO JĄ JEDNĄ MAMY



W dniu 10.03.2023r. uczniowie naszej szkoły brali udział w warsztatach ekologicznych zorganizowanych przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach. Podczas zajęć można było dowiedzieć się jak prawidłowo segregować odpady, oszczędzać energię i kształtować postawy proekologiczne.. Warsztaty poprowadziły Pani Grażynka i Pani Ola.

Fot. Szkoła Podstawowa nr 1 w
Bełżycach



5. Wskazówki dla urzędników z zakresu szerokopojętych zadań samorządu w dziedzinie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Plany, programy, strategie związane z ochroną środowiska – obowiązki jednostek samorządu terytorialnego

Ustawa o samorządzie gminnym

t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572 (stan na 15 maja 2023) Art. 7. 1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej UoSG, Ustawa POŚ kompetencje Rady Gminy

Art. 18 UoSG

1. Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej

2. Do wyłącznej właściwości rady gminy należy: (...) 15) stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Art. 18. POŚ

1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu

i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Prawo ochrony środowiska t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, 2687.

Art. 14.

1. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

2. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Art. 8. Polityki, strategie, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu powinny uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Art. 17.

1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych (...)

2. Projekty programów ochrony środowiska podlegają zaopiniowaniu przez: (...) 3) organ wykonawczy powiatu – w przypadku projektów gminnych programów ochrony środowiska.

4. Organ, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa (...)

Art. 84.

1. W celu doprowadzenia do przestrzegania standardów jakości środowiska w przypadkach wskazanych ustawą lub przepisami szczególnymi, w drodze aktu prawa miejscowego, tworzone są programy. Programy są publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych.

2. W programie ustala się:

- 1) obszar objęty zakresem jego obowiązywania;
- 2) naruszone standardy jakości środowiska wraz z podaniem zakresu naruszenia;
- 3) podstawowe kierunki i zakres działań niezbędnych do przywracania standardów jakości środowiska;
- 4) harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań;
- 5) podmioty, do których skierowane są obowiązki ustalone w programie;
- 6) w razie potrzeby dodatkowe obowiązki podmiotów korzystających ze środowiska
- 7) Obowiązki organów administracji
- 8) Sposób kontroli

Art. 91. 1. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. (...)

3. Sejmik województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, określa, w drodze uchwały, program ochrony powietrza

Art. 315a. 1. W przypadku:

- 2) niedotrzymania ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza i ich aktualizacji lub planów działań krótkoterminowych,
- 3) niedotrzymania terminów realizacji działań określonych w programach ochrony powietrza i ich aktualizacjach lub planach działań krótkoterminowych,
- 4) niedotrzymania terminów przekazania sprawozdań okresowych z realizacji programów ochrony powietrza i ich aktualizacji, o których mowa w art. 91, lub planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92,
- 5) niedotrzymania terminów przekazania sprawozdań końcowych z realizacji programów ochrony powietrza i ich aktualizacji, o których mowa w art. 91, lub planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92

– organ za to odpowiedzialny podlega karze pieniężnej w wysokości **od 50 000 zł do 500 000 zł**.

Art. 119a. 1. Na podstawie strategicznych map hałasu marszałek województwa opracowuje dla obszaru województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem.

9. Program ochrony środowiska przed hałasem jest uchwalany przez sejmik województwa co 5 lat, w terminie do dnia 18 lipca.

Art. 315f.

4. W przypadku gdy:

- 1) sejmik województwa nie uchwali w terminie, o którym mowa w art. 119a ust. 9, programu ochrony środowiska przed hałasem,
- 2) marszałek województwa nie przekaze Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie, o którym mowa w art. 120 ust. 3, streszczenia, o którym mowa w art. 119a ust. 2

– podlega karze pieniężnej w wysokości **100 000 zł**.

art. 71.

1. Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji koncepcji rozwoju kraju, średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, strategii rozwoju ponadlokalnego, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. W koncepcji, strategiach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu;
- 2) ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Rodzaje planów/programów dot. ochrony środowiska

Wymienione literalnie w Ustawie

- ✓ Wojewódzkie, powiatowe, gminne programy ochrony środowiska,
- ✓ programy ochrony powietrza,
- ✓ plany działań krótkoterminowych,
- ✓ programy ochrony przed hałasem,
- ✓ programy ochrony i rozwoju zasobów wodnych,
- ✓ plany gospodarki odpadami,
- ✓ plany gospodarowania wodami
- ✓ krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych
- ✓ Nie wymienione w Ustawie:
- ✓ Plany Gospodarki Niskoemisyjnej
- ✓ Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)
- ✓ Plany Adaptacji do Zmian Klimatu
- ✓ Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP)

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn.zm.

Art. 46. 1. Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- ▶ studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju
- ▶ polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
- ▶ polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000
- ▶ Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, Podstawowe jego cele:
 - ✓ zapewnienie wszystkim obywatelom takich opcji transportowych, które umożliwiają dostęp do celów podróży i usług,
 - ✓ poprawa stanu bezpieczeństwa,
 - ✓ przyczynianie się do redukcji zanieczyszczenia powietrza i hałasu, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz konsumpcji energii,
 - ✓ poprawa wydajności i efektywności kosztowej transportu osób i towarów,
 - ✓ pozytywny wpływ na atrakcyjność i jakość środowiska miejskiego z korzyścią dla mieszkańców, gospodarki oraz społeczności jako całości.

- ▶ SUMP (Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej) jest strategią długoterminową, nastawianą na zapewnienie dobrego dostępu do celów podróży i usług, zawierającą również plan wdrożenia. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej wyrażonym w Wytycznych Opracowanie i wdrożenie planu zrównoważonej mobilności miejskiej, podstawowe cechy SUMP to:
 - ✓ długoterminowa wizja oraz przejrzysty plan wdrożenia,
 - ✓ podejście partycypacyjne,
 - ✓ zbilansowany i zintegrowany rozwój wszystkich środków transportu,
 - ✓ integracja pozioma i pionowa,
 - ✓ ocena obecnej i przyszłej skuteczności,
 - ✓ regularne monitorowanie, przegląd oraz raportowanie,
 - ✓ branie pod uwagę kosztów zewnętrznych dla wszystkich środków transportu

- ▶ Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)

Koncepcja planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP) została opracowana przez Porozumienie Burmistrzów Ma on na celu pokazać szczegółowo sytuację energetyczną i emisję gazów cieplarnianych w gminie lub mieście oraz określa działania mające na celu redukcję emisji, zwiększenie efektywności energetycznej i przyjęcie celów w zakresie energii odnawialnej – przy jednoczesnym uwzględnieniu kwestii ubóstwa energetycznego. Plan powinien również oferować adaptacje do zmian klimatu, skupiając się na lokalnych zagrożeniach, takich jak powódzie czy fale upałów.

W przypadku konkursów na dotacje unijne często zaletą jest posiadanie przez gminę/miasto strategii energetycznej.

- ▶ Plan adaptacji do zmian klimatu
- ▶ Plan adaptacji do zmian klimatu jest dokumentem strategicznym gminy, będącym odpowiedzią na potrzebę przygotowania jednostki (głównie miasta) na coraz bardziej widoczne i odczuwalne skutki zmian klimatu. Adaptacja do tych zmian oznacza proces, w trakcie którego następują po sobie kolejno fazy: przygotowania, realizacji i oceny skuteczności wdrożenia wyznaczonych kierunków działań.
- ▶ Rzetelnie sporządzony dokument, bazujący na sprawdzonych źródłach danych zamyka fazę przygotowania, wskazując najkorzystniejsze i możliwe do wdrożenia na danym obszarze rozpoznane rozwiązania adaptacyjne. Jednocześnie umożliwia on aplikowanie o środki finansowe na realizację inwestycji ujętych w planie adaptacji do zmian klimatu dla miasta. Reasumując, miejski plan adaptacji do zmian klimatu jest jednym z narzędzi kształtowania miejskiej polityki adaptacyjnej.
- ▶ Plany Gospodarki Niskoemisyjnej

Jednostki Samorządu Terytorialnego JST planujące ubiegać się o wsparcie finansowe na realizację przedsięwzięć w zakresie Efektywności Energetycznej oraz Odnawialnych Źródeł Energii w ramach RPO 2014-2020, zobowiązani byli dołączyć do wniosku o dofinansowanie Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN). Zgodnie z wymogami zawartymi w instrukcji przygotowania załączników do wniosku, PGN musiał być pozytywnie zweryfikowany przez doradcę energetycznego będącego pracownikiem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie lub właściwego Urzędu Marszałkowskiego.

Edukacja ekologiczna

– potencjalne źródła finansowania projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

1. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

a) cel główny: Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju oraz podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych mających największy wpływ na realizację polityk: ekologicznej, energetycznej i klimatycznej państwa;

b) cele szczegółowe:

- ▶ a) upowszechnianie wiedzy z zakresu klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju,
- ▶ b) kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży,
- ▶ c) aktywizacja społeczna – budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.
- ▶ d) edukacja i kształcenie kadr administracji publicznej w zakresie transformacji energetyczno-klimatycznej.

2. „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej” NFOŚiGW

- ✓ Obszar tematyczny I Zrównoważony rozwój i ochrona zasobów środowiskowych
- ✓ Obszar tematyczny II OZE i efektywność energetyczna
- ✓ Obszar tematyczny III Przeciwdziałanie emisjom
- ✓ Obszar tematyczny IV Transport zeroemisyjny

3. „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej” NFOŚiGW

Koszty kwalifikowane:

- ✓ Warsztaty;
- ✓ Szkolenia;
- ✓ Szkolenia e-learningowe;
- ✓ Zajęcia w terenie;
- ✓ Konferencje;

- ✓ SeminaRIA;
- ✓ Wydarzenia edukacyjne (np. happeningi, akcje i imprezy);
- ✓ Programy i kampanie edukacyjne;
- ✓ Konkursy;
- ✓ Filmy (produkcja wraz z emisją);
- ✓ Spoty (produkcja wraz z emisją);
- ✓ Audycje radiowe, telewizyjne i internetowe (produkcja wraz z emisją);
- ✓ Prasa i publikacje prasowe;
- ✓ Pomoce dydaktyczne;
- ✓ Infrastruktura terenowa służąca edukacji ekologicznej;
- ✓ Modernizacja ośrodków edukacji ekologicznej (wraz ze zrealizowaniem programu edukacyjnego);
- ✓ Wyposażenie (wraz ze zrealizowaniem programu edukacyjnego).

4. Działanie FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

- ▶ Typ projektu: Edukacja w zakresie ochrony przyrody
- ▶ (październik/grudzień 2023) – nabór niekonkurencyjny
- ▶ **(styczeń/marzec 2024 – nabór konkurencyjny).**

5. Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

- ▶ Typ projektu: Edukacja w zakresie kwestii klimatycznych, adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony zasobów wodnych
- ▶ (grudzień 2023/marzec 2024) – nabór niekonkurencyjny
- ▶ **(listopad 2023/styczeń 2024 – nabór konkurencyjny)**

6. Priorytet 4 Wsparcie rozwoju edukacji obywatelskiej i zachowania dziedzictwa w środowiskach lokalnych

- ▶ Dotacje są udzielane lokalnym partnerstwom z udziałem uniwersytetów ludowych zainteresowanym tworzeniem i rozwojem oferty w zakresie edukacji obywatelskiej.
- ▶ Spodziewany termin konkursu: listopad/grudzień 2023
- ▶ w Priorytecie 4 można ubiegać się o dotację w wysokości do 100 000 zł.
- ▶ Wniesienie wkładu własnego nie jest wymagane.

7. Priorytet 2. Organizacje młodzieżowe w życiu publicznym

- ▶ Projekty realizowane w ramach tego priorytetu powinny przyczyniać się do zwiększania obecności organizacji młodzieżowych w życiu publicznym w działaniach dotyczących m.in. edukacji obywatelskiej, solidarności międzypokoleniowej, a także analizy sytuacji młodzieży.
- ▶ Spodziewany termin naboru – sierpień/wrzesień 2023
- ▶ w Priorytecie 2 można ubiegać się o dotację w wysokości do 125 000 zł.
- ▶ Wniesienie wkładu własnego nie jest wymagane.

8. Priorytet 2. Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej

- 2.1. Wspieranie transformacji energetycznej dla neutralności klimatycznej
- 2.2. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu
- 2.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym
- 2.4. Ochrona środowiska
- 2.5. Zielona mobilność miejska

Pozostałe inicjatywy Eko - Dlaczego edukacja ekologiczna i projekty pro-środowiskowe są konieczne?

Fakty i liczby

- ▶ **Z opublikowanego w 2022 roku raportu ONZ i IRFC: „Extreme heat: Preparing for the heat waves of the future” wynika, że kryzys klimatyczny wpłynie na pogłębienie się już istniejących kryzysów humanitarnych. Problemem, który dotknie znaczną część świata, są fale upałów. W nieodległej przyszłości staną się one bardziej problematyczne.**
- ▶ Przewiduje się, że w nadchodzących dziesięcioleciach fale upałów przekroczą „ludzkie granice fizjologiczne i społeczne” w wielu regionach świata. Szczególnie dotyczy to regionu Sahel, Rogu Afryki, Azji Południowej i Południowo-Zachodniej.
- ▶ Wniosek płynący z raportu jest taki, że ludzkość nie może poprzestać na ograniczaniu emisji CO₂. Potrzebne jest również wsparcie adaptacji do zmian klimatu.

